

שורש נשמתו הוא למעלה מהזמן נחשב תיכף בספירה כאילו אז היתה הקבלה מחדש באשר הכל נצמח מכח הספירה ושוב הספירה מטרתו. ובוה יש לומר כוונת הירושלמי (ר"ה פ"ד ה"ח) אמר להם הקב"ה מכיון שקבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימכם :

כל אשר דבר ה' נעשה, וזה ה' בתרי בירחא. ואח"כ בפרשת משפטים כתיב כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, וזה ה' בד' בירחא. וכבר עמדנו בזה, הלוא מבואר במדרשות שנעשה הוא מדרגה גבוהה מנשמע ובחטא העגל אבדו נעשה אמר הקב"ה עכ"פ שמרו בשמע, הרי שנעשה הוא מדרגה גבוהה יותר, וא"כ איך אחר שהיו במדרגה הגבוהה חזרו ושתפו עמה מדרגה קטנה ממנה, ואיפכא מסתברא שמעלין בקודש :

ונראה דהנה בזה"ק שאין מחשבת האדם פועלת בעולמות העליונים אלא המעשה הוא הפועל, אף דבלי כוונה מה יתרון למעשה, ור"ש מארי' דספר הזוהר אזיל בתר כוונה מ"מ העיקר הוא המעשה, והיינו שע"י המחשבה והכוונה פועל המעשה עוד יותר מאשר בלי מחשבה וכוונה, ומ"מ העיקר מה שפועל בעליונים הוא המעשה, ונראה דכ"ז הוא לתיקון העולמות העליונים, אבל לתיקון שלימות האדם עיקר התיקון תלוי במחשבה וכוונה, שאם יודע טעם המצוה הוא מתענג וגדבק בה והלב מתרגש ומתפעל ובוה נעתק טבעו מתומריה לרחמיניות ונשלמת נפשו, אף שמחשבה לבד ג"כ אינה כלום מ"מ עם המעשה יש לאדם יתר תועלת מהמחשבה, וע"כ ישראל אחר ששמעו את היעודים הטובים והייתם לי סגולה וגוי' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, השיבו כל אשר דיבר ה' נעשה ועשו עיקר מהעשיי', והיינו שאינם נותנים לב על השלמת נפשם אלא לרצון הש"י לתקן העולמות העליונים שלזה העיקר העשיי' כנ"ל, כבנים נאמנים שאינם משגיחים לטובת עצמם כלל : והנה יש מדרגה גבוהה עוד יותר, שאף שהוא עושה להשלמת נפשו נמי אינו נותן לב שהוא עבור טובתו רק כי כן הוא

זה נותן התורה שהוא לשון הוה ולא נתן שהוא לשון עבר :

אך נראה שמאחר שמתן תורה תלוי בטהרת ישראל שספרו ז' שבועות לדכיותא כמ"ש הזוה"ק (ח"ג צ"ז):, א"כ זמן נתינת התורה אינו תלוי בימים שנתהו מתנועת השמש אלא בזמן שנטהרו ישראל, ואם אירעה הטהרה בזמן אחר ה' אז מתן תורה וע"כ גם עתה בכל זמן שנגמרת הספירה שהיא טהרת נפשות ישראל מתעורר ענין מתן תורה, וע"כ עצרת פעמים בה' בחודש וכו' שהרי אינו תלוי בזמן החודש :

ובזה עצמו מיושבת קושיית המג"א שהתורו ניתנה ביום נ"ב ליציאת מצרים שזרי ביום חמישי בשבת יצאו ודכ"ע בשבת ניתנה תורה, ולהנ"ל ניחא שאין אנו מונין כלל לימים שהם ע"י תנועת השמש אלא לטהרה שהיו אז ראויין לתורה, ואם אז הוצרך משה להוסיף יום אחד או אפי' למ"ד שלא הוסיף כלום אלא כשביל סיבה אחרת שלא היתה נגמרת הטהרה (ושמעתי מפי כ"ק אבי אדמו"ר זצללה"ה שאמר בשם הרה"ג מקוטנא זצללה"ה משום דבעמלק כתיב אשר קרך בדרך ופירש"י שהי' מטמאם במ"ז וקרי סותר יום אחד, וקלטהו] וכאשר נגמרה הטהרה ניתנה תורה, וכן אנו אומרים זמן מתן תורתנו לזמן שנגמרת הטהרה, ואחת הוא אם נגמרה הטהרה ליום נ' או ליום נ"א :

וממוצא הדבר שאף אדם שאינו מרגיש בתועלת הספירה וטהרתה יש לו להאמין באמונת אומן ששורש נשמתו נטהר בהכרח, מאחר שאנשי כנסת הגדולה סדרו לנו בתפילה זמן מתן תורתנו, שאין לו משמעות אלא טהרה כנ"ל, והכרח לומר שהספירה עשתה את שלה על כל פנים אלא שלזה מעט ולזה הרבה ולזה בשורש נשמתו לבד ולזה אף בנפש, וזה נותן חיזוק גדול ביד איש להתחיל מחדש לגמרי וכעין מ"ש ז"ל בפסוק כי עמך הסליחה למען תורא :

ואפשר עוד לומר כי טהרת שורש נשמתו היא לפי ערך קבלתו על להבא כאמרם ז"ל (ויק"ר פ' כ"ח) אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, ובאשר

ובזה יש לפרש מה שנאמר לאע"ה (בראשית י"ז) התהלך לפני והי' תמים גבי מילה. עפ"י מה שפירש כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה שכל נסיון המילה הי' באשר חשב שמאחר שיעשה נבדל מכלל העולם ע"י מצות מילה לא יהי' ביכולתו עוד למשוך לבם ולקרבים תחת כנפי השכינה, וזה היפוך מהותו לגמרי שכל מהותו והשלמתו הי' לקרב כל באי עולם תחת כנפיו יתברך, עכ"ד, וע"ז נאמר לו הי' תמים שלא יתן לב לתועלת עצמו והשלמתו, רק יעשה בתמימות מה שנצטווה:

ובמה שאמרנו תתישב קושיא עצומה שהקשה כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה בדברי הש"ס (שבת פ"ח.) בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע ירדו ס' רבוא מלאכי השרת וקשרו להם שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע, וכשחטאו בעגל ירדו ק"כ רבוא מלאכי חבלה ופרקו מהם שני הכתרים והקשה ז"ל דלמה פרקו מהם הכתר ש"כנגד נשמע, הלא לא קלקלו אלא נעשה, ולהנ"ל יובן דענין כתר הוא ענין מלוכה כעין מלך שהוא נבדל מהעם, ובדוגמא זו נפשו של אדם נבדלת מעצמו וכל עשייתו היא רק צורך גבוה, וע"כ קשרו להם שני כתרים שגם נשמע הוא צורך גבוה כנ"ל, אבל אחר חטא העגל שאבדו את נעשה היינו שדי שתהי' עבודתם לשלימות נפשם אף שאיננה כ"כ לצורך גבוה, וכבש"ס פסחים (ס"ח:) מעיקרא כי עבד אינש אדעתא דנפשי' קעביד ופירש הרב ז"ל (בסידור בדרושים לחתונה) דמעיקרא עביד אינש אדעתא דהשלמת נפשו, אלא שאח"כ הולך מדרגא לדרגא עד שמגיע לידי מדה זו לעשות כל מעשיו צורך גבוה, אבל לא בהתחלת עבודתו, ואז אחר מעשה העגל התחילו בעבודה מחדש, וממילא היתה להשלמת נפשם כנ"ל, וזהו שאבדו כתר הנעשה, ומובן שאבדו את כתר הנשמע מק"ו, וע"כ פרקו מהם שני הכתרים:

במדרש (במדב"ר פ"א) בשלשה דברים ניתנה התורה באש ובמים ובמדבר, ע"כ. ביאור הדברים דהנה שלימות האדם היא שיהי' שלם בגוף ונפש ושכל, ולעומתם הם

רצון הש"י, והשלמת נפשו אינה מכהה את כוונתו לשם יתברך לגמרי, בלי שפתיך ב' צורך עצמו ותועלתו כלל, וכעין שכתב הספורנו בפ' נצבים בפסוק ובחרת בחיים למען תחי' אתה וזרעך לאהבה וגו' היינו שמה שבחר בחיים לא יהי' כע"מ לקבל פרס אלא למען תחי' אתה וזרעך יהי' רק לאהבה, ודפח"ח: **ובזה** יש לפרש שברביעי' בחודש שהתעלו ביותר אמרו נעשה ונשמע, דהנה נשמע הוא הבנת הדברים, וזהו שלימות האדם ביותר כנ"ל שגם זה יהי' מחמת רצונו יתברך כנ"ל, לא לצורך עצמו כלל, וזהו מאמר הש"ס (שבת פ"ח.) מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו דכתיב עושי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושי והדר לשמוע, שהמלאך כל מהותו היא לעשות שליחותו ולא להשלמתו, כי המלאך הוא עומד ולא הולך, אלא שזוהי השלמתו שעושה שליחותו, ואם היתה כוונתו להשלמתו הי' זה גרעון בשליחותו ושוב לא הי' מגיע להשלמתו, אלא כל כוונת עשייתו היא שיחזור וישמע דבר שליחות אחרת ולא עבור עצמו כלל:

ובזה יובנו דברי חזו"ל (ספרי פ' הברכה) שחזר הקב"ה על אומה"ע שיקבלו את התורה, ושאלו מה כתיב בה והשיב לעשו לא תרצח לישמעאל לא תגנוב וכו', ולא רצו לקבל, אבל ישראל לא שאלו וקבלו בתמימות, והיינו שזה הענין לעשות לא לתועלת עצמו רק צורך גבוה זה אינו נמצא כלל אצל או"ה וכל טיבו דעבדין לגרמייהו עבדין, ע"כ רצו לידע מקודם אם תהי' התורה להשלמת נפשם, וכאשר שמעו שכתוב בה היפוך טבעם מיאנו לקבל, אבל ישראל שלא נתנו לב לטובת עצמם כלל אלא לצורך גבוה לא הי' להם לשאול כלל, וזה שהשיב רבא אנן דסגינן בשלימותא כתיב בן תומת ישרים תנחם, דזהו עיקר התמימות שאינו משגיח לתועלת עצמו כלל וממילא עושה כל מה שנצטווה בלי התחכמות ובלי חקירה על עתידות, וע"כ כתיב (דברים י"ח) תמים תהי' עם ה' אלקיך ופירש"י עמו ולחלקו, כמו שהוא אינו נותן לב לטובת עצמו רק צורך גבוה, לעומת זה נעשה חלקו של הש"י: